

PŘEDMLUVA	5
1. NĚKTERÁ DATA O VÝVOJI AKUMULÁTORŮ A POČÁTCÍCH JEJICH VYUŽITÍ V DOPRAVĚ	7
1.1 Olovené akumulátory	7
1.2 Alkalické akumulátory	8
1.2.1 Niklocelové, niklkadmiové a niklzinkové akumulátory	8
1.2.2 Stříbrozinkové akumulátory	8
1.3 Příklady prvního využití akumulátorů v dopravě	8
2. OLOVENÉ AKUMULÁTORY	10
2.1 Základní chemické reakce probíhající při nabíjení a vybíjení olově- ných akumulátorů	10
2.1.1 Elektrolyt	10
2.1.2 Záporné elektrody	10
2.1.3 Kladné elektrody	11
2.2 Napětí oloveného akumulátoru	12
2.2.1 Teoretické hodnoty	12
2.2.2 Hodnoty používané v praxi	13
2.3 Konstrukce olovených akumulátorů	16
2.3.1 Základní materiály pro výrobu olovených akumulátorů	16
2.3.2 Elektrody	21
2.3.3 Separátory (oddělovače elektrod)	27
2.3.4 Akumulátorové nádoby	28
2.3.5 Vika článků a bateriových bloků	30
2.3.6 Zátky a ventily	32
2.3.7 Spojování článků a baterií	38
2.3.8 Rozdělení akumulátorů podle účelu použití	43
2.3.9 Rozdělení podle náročnosti uvádění akumulátorů do činnosti	46
2.3.10 Další možná dělení akumulátorů	48
2.4 Elektrolyt olovených akumulátorů	50
2.4.1 Koncentrovaná kyselina sírová H_2SO_4	50
2.4.2 Elektrolyt k plnění akumulátorů	50
2.4.3 Elektrický odpor elektrolytu	53
2.4.4 Vliv teploty na měrnou hmotnost elektrolytu	53
2.4.5 Zamrznutí elektrolytu	54

2.4.6	Kvalita plnicího elektrolytu	54
2.4.7	Uskladnění elektrolytu	56
2.5	Voda pro olovené akumulátory	57
2.5.1	Čistota vody	57
2.5.2	Zajišťování čisté vody	58
2.5.3	Uskladňování čisté vody	63
2.6	Uskladňování olovených akumulátorů	64
2.6.1	Akumulátory suché (bez elektrolytu)	64
2.6.2	Akumulátory naplněné elektrolytem a nabité.	65
2.7	Uvádění suchých olovených akumulátorů do činnosti	66
2.7.1	Plnění suchých článků elektrolytem	69
2.7.2	Doba klidu pro nasáknutí elektrod a separátorů elektrolytem	71
2.7.3	První nabíjení	71
2.7.4	Znaky plného nabití	73
2.7.5	Počáteční doba provozu a náběh kapacity akumulátorů	74
2.8	Provoz olovených akumulátorů	74
2.8.1	Základní druhy provozu	74
2.8.2	Nabíjení a trvalé dobíjení	77
2.8.3	Vybíjení	78
2.8.4	Vliv teploty na napětí a kapacitu akumulátoru	80
2.8.5	Životnost (trvanlivost) akumulátorů	82
2.9	Údržba olovených akumulátorů	83
2.9.1	Doplňování akumulátorů vodou	83
2.9.2	Doplňování akumulátorů elektrolytem	87
2.9.3	Výměna elektrolytu	87
2.9.4	Čištění a konzervace	88
2.10	Závady akumulátorů vznikající za provozu a jejich odstraňování	88
2.10.1	Přebíjení akumulátorů	88
2.10.2	Nabíjení velkými proudy	89
2.10.3	Nedostatečné (neúplné) nabíjení	90
2.10.4	Hluboké vybíjení	90
2.10.5	Nesprávná výška hladiny elektrolytu.	91
2.10.6	Nesprávná měrná hmotnost (hustota) elektrolytu	92
2.10.7	Přepólování akumulátorů nesprávným připojením nabíječe	92
2.10.8	Sulfatace	93
2.10.9	Vysoké samovybíjení	95
2.10.10	Otřesy (vibrace)	96
2.10.11	Prasklá nádoba článku nebo bateriového bloku	97
2.10.12	Popraskaná zalévací hmota	100
2.10.13	Roztavené spojky	101
2.10.14	Zkrat	101
2.11	Motocyklové akumulátory	102
2.11.1	Stav výroby v ČSSR	102
2.11.2	Zahraniční motocyklové akumulátory	104

2.12 Startovací akumulátory	104
2.12.1 Startovací akumulátory vyráběné v ČSSR	107
2.12.2 Zahraniční startovací akumulátory	122
2.13 Trakční akumulátory	126
2.13.1 Stav výroby v ČSSR	127
2.13.2 Zahraniční trakční akumulátory	128
2.14 Olověné akumulátory pro železniční osobní vagóny	136
3. ALKALICKÉ AKUMULÁTORY	139
3.1 Niklkadmiové akumulátory	139
3.1.1 Základní chemické reakce probíhající při nabíjení a vybíjení niklkadmiových akumulátorů	139
3.1.2 Napětí niklkadmiového akumulátoru	141
3.1.3 Konstrukce niklkadmiových akumulátorů	142
3.1.4 Elektrolyt niklkadmiových akumulátorů	147
3.1.5 Uskladnění niklkadmiových akumulátorů nových nebo přechodně vyřazených z provozu	150
3.1.6 Uvedení uskladněných akumulátorů do činnosti	151
3.1.7 Provoz niklkadmiových akumulátorů	152
3.1.8 Údržba niklkadmiových akumulátorů	157
3.1.9 Závady vznikající za provozu akumulátorů	159
3.1.10 Trakční (dopravní) akumulátory	161
3.1.11 Akumulátory pro silnoproudé vybíjení (startovací)	165
3.1.12 Akumulátory pro osvětlení železničních osobních vagónů	171
3.1.13 Niklkadmiové akumulátory se sintrovanými elektrodami	171
3.2 Niklželezné akumulátory	174
4. AKUMULÁTORY PRO ELEKTRICKÁ VOZIDLA	177
4.1 Olověné akumulátory pro městská vozidla	179
4.2 Niklželezné akumulátory	181
4.3 Niklzinkové akumulátory	181
4.4 Stříbrozinkové a stříbrokadmiové akumulátory	182
4.5 Akumulátory s kyslíkovými elektrodami	183
4.6 Akumulátory zinek—halogen	185
4.7 Akumulátorový systém sodík—síra	186
5. ZÁKLADNÍ DRUHY ZKOUŠEK	188
5.1 Jednoduché zkoušky kvality destilované (deionizované) vody	188
5.2 Jednoduché zkoušky kvality kyseliny sírové H₂SO₄	190
5.3 Zkoušky elektrolytů alkalických akumulátorů	193
5.4 Kapacitní zkoušky akumulátorů	193
5.4.1 Kapacitní zkoušky olověných akumulátorů	194
5.4.2 Kapacitní zkoušky niklkadmiových akumulátorů	196
5.5 Zkoušky startovací schopnosti akumulátorů	198
5.5.1 Zkouška startovací schopnosti olověných baterií zasucha nabitých	198
5.5.2 Zkouška startovací schopnosti olověných baterií za nízkých teplot	198
5.6 Měření potenciálů kladných a záporných elektrod	200

5.6.1	Měření potenciálů kladných a záporných elektrod olovených akumulátorů	200
5.6.2	Měření potenciálů kladných a záporných elektrod niklkadmiových akumulátorů	202
5.7	Jednoduché zkoušky stavu nabití oloveného akumulátoru	203
5.7.1	Měření měrné hmotnosti (hustoty) elektrolytu	203
5.7.2	Měření poklesu napětí při zatížení akumulátoru	204
6	NABÍJENÍ A DOBÍJENÍ AKUMULÁTORŮ	206
6.1	Nabíjecí charakteristiky	206
6.2	Pulsní nabíjení	210
6.3	Rychlost obnovy kapacity akumulátoru	210
6.4	Dobíjení akumulátorů	211
7	NABÍJEČE PRO NABÍJENÍ AKUMULÁTORŮ A SPOUŠTĚNÍ MOTORŮ DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ	212
7.1	Malé nabíječe motocyklových a startovacích akumulátorů	212
7.2	Středně výkonné nabíječe startovacích akumulátorů	212
7.3	Výkonné usměrňovače pro nabíjení akumulátorů a pomoc při spouštění motorových vozidel.	217
7.4	Nabíječe trakčních akumulátorů	217
8	KONTROLA NABÍJENÍ BATERIE VE VOZIDLE	219
9	BEZPEČNOST PŘI PRÁCI S AKUMULÁTORY	221
9.1	Vodík jako zdroj výbuchu	221
9.2	Elektrická energie jako zdroj úrazu	222
9.3	Elektrolyty jako žíraviny	222
10	OBCHODNĚ TECHNICKÉ SLUŽBY VÝROBCE	224
11	ČS. STÁTNÍ NORMY	228
12	POUŽITÁ LITERATURA	232